

Sygn. akt XXVII Ca 1857/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 października 2020 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXVII Wydział Cywilny - Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Maja Smoderek

Protokolant: Weronika Lisiecka

po rozpoznaniu w dniu 6 października 2020 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa R. S. i N. C. przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. o zapłatę na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie z dnia 29 marca 2019 r., sygn. akt I C 3691/18

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że nadaje mu następującą treść: „1. oddala powództwo; 2. zasądza od R. S. i N. C. na rzecz (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. kwoty po 450 (słownie: czterysta pięćdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.”;
2. zasądza od R. S. i N. C. na rzecz (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. kwoty po 255 zł (słownie: dwieście pięćdziesiąt pięć) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania w instancji odwoławczej.

Sygn. akt XXVII Ca 1857/19

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 6 października 2020 roku

Z uwagi, że niniejsza sprawa podlega rozpoznaniu według przepisów o postępowaniu uproszczonym stosownie do art. 505¹³ § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy ograniczył uzasadnienie wyroku do wyjaśnienia jego podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja zasługiwała na uwzględnienie i skutkowałą zmianą zaskarżonego wyroku.

Sąd Okręgowy nie podzielił ustaleń faktycznych i oceny prawnej, dokonanych przez Sąd Rejonowy, dochodząc do przekonania, iż nieuzasadnione jest uznanie, że powódka wykazała zasadność roszczenia, zarówno co do zasady, jak i co do wysokości.

R. S. i N. C. mieli zaplanowany lot nr (...) w dniu 16 sierpnia 2017 r. na trasie P. – H. (G.) realizowany przez pozwanego przewoźnika – (...) sp. z o.o. Samolot miał wylądować w porcie docelowym o godz. 22:30 UTC, wylądował zaś następnego dnia, tj. 17 sierpnia 2017 r. o godz. 11:18 UTC, zatem łączne opóźnienie wynosiło 13 godzin i 48 minut. Powodowie dokonali odprawy oraz stawili się w odpowiednim czasie przed wylotem na lotnisku.

Powyższe okoliczności nie były kwestionowane przez strony, sporny pozostawał jedynie powód opóźnienia lotu.

Sąd Rejonowy wadliwie ustalił stan faktyczny niniejszej sprawy, wskazując że operacje na lotnisku zostały wyłączone z uwagi na warunki pogodowe pomiędzy godziną 20:30 a 21:00 UTC.

Sąd Okręgowy jako sąd meriti ponownie przeanalizował materiał dowodowy zgromadzony w niniejszej sprawie i doszedł do przekonania, że 12 godzin z łącznego czasu opóźnienia wynikało z okoliczności nadzwyczajnych, wobec których nie było możliwości przedsięwzięcia racjonalnych środków przeciwdziałania. Samolot mający bowiem wykonać przedmiotowy lot przybył do P. z opóźnieniem powstałym wskutek usterki technicznej naprawianej przez 37 minut na lotnisku w W.. O godzinie 21:10 UTC samolot był gotowy do wylotu. Z uwagi jednak na warunki pogodowe ograniczające możliwość wykonywania operacji lotniczych – mgła znacznie ograniczająca widoczność, pomiędzy godziną 20:30 a 21:00 UTC zamknięto lotnisko w P.. Mgła ustąpiła dopiero pomiędzy godziną 7:30 a 8:00 UTC i loty dopiero wówczas zostały wznowione. Powyższe jednoznacznie wynika z załączonych do niniejszej sprawy raportów i systemów pogodowych, których odczytanie nie wymaga wiadomości specjalnych. Jak wynika z zapisu METAR z godz. 21:00 UTC widzialność wynosiła 300 metrów, zaś widzialność wzdłuż drogi startowej 28-300 metrów, a warunki pogodowe pogarszały się. Z depechy NOTAM oraz warunków użytkowania lotniska P.-Ł., wynika, że minimalne warunki pogodowe dla wykonywania operacji lotniczych to 550 metrów widzialności wzdłuż drogi startowej oraz 800 metrów widzialności. Te ustalenia przesądziły o konieczności zmiany zaskarżonego wyroku.

W zakresie rozważań prawnych w pierwszej kolejności wskazać należy, iż odszkodowanie, którego domaga się powód w niniejszej sprawie wywodzi się z treści art. 7 rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylające rozporządzenie (EWG) nr 295/91 i jest świadczeniem, którego celem jest zniwelowanie szkody jaka powstała w związku z nieprawidłowym wykonaniem umowy przewozu lotniczego, zawartej między pasażerem, a przewoźnikiem, poniesionej przez pasażera w związku z odwołaniem lotu. Odszkodowanie winno zatem zrekompensować utracony czas, poniesiony w związku z opóźnieniem lotu lub jego odwołaniem. Należy także zważyć, iż zgodnie z dyspozycją art. 5 ust. 3 powyższego rozporządzenia obsługujący przewoźnik lotniczy nie jest zobowiązany do wypłaty rekompensaty przewidzianej w art. 7, jeżeli może dowieść, że odwołanie jest spowodowane zaistnieniem nadzwyczajnych okoliczności, których nie można było uniknąć pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków. Jednocześnie z motywu 14 powołanego rozporządzenia wynika, że zobowiązania przewoźników lotniczych powinny być ograniczone lub ich odpowiedzialność wyłączona w przypadku gdy zdarzenie jest spowodowane zaistnieniem nadzwyczajnych okoliczności, których nie można było uniknąć pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków. Przykładami owych okoliczności, które zostały ujęte w Rozporządzeniu są: destabilizacja polityczna, warunki meteorologiczne uniemożliwiających dany lot, zagrożenia bezpieczeństwa, nieoczekiwane wady mogące wpłynąć na bezpieczeństwo lotu oraz strajki mające wpływ na działalność przewoźnika.

Jak wynika z treści wyroków TSUE: z dnia 22 grudnia 2008 r., C 549/07; z dnia 31 stycznia 2013 r., C 12/11; z dnia 17 września 2015 r., C 257/14 za nadzwyczajne okoliczności w rozumieniu art. 5 ust. 3 rozporządzenia nr 261/2004 można uznać zdarzenia, które ze względu na swój charakter lub swoje źródło nie wpisują się w ramy normalnego wykonywania działalności danego przewoźnika lotniczego i nie pozwalają na skuteczne nad nim panowanie. Za nadzwyczajne okoliczności uznać należy zdarzenie, które spełnia trzy warunki: jest nieprzewidywalne, jest niemożliwe do uniknięcia oraz jest zewnętrzne. Nie ulega wątpliwości zatem, że poza kontrolą przewoźnika są występujące na lotnisku warunki pogodowe uniemożliwiające bezpieczne wykonanie lotu. W tym miejscu podkreślić należy, iż motyw pierwszy rozporządzenia nr 261/2004 przewiduje, iż działanie Wspólnoty w dziedzinie transportu lotniczego powinno mieć na celu, między innymi, zapewnienie wysokiego poziomu ochrony pasażerów. Ponadto powinno się w pełni zwracać uwagę na ogólne wymogi ochrony konsumentów. Zdaniem Sądu Okręgowego powyższe oznacza, iż nie należy przedkładać zachowania punktualności i terminowości lotów nad bezpieczeństwem pasażerów, a właśnie z taką sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie, bowiem nie można oczekiwać bezwzględnej punktualności lotów w sytuacji złych warunków atmosferycznych. Analizując powyższe rozważania uznać należy, iż zarzut podniesiony przez powoda, polegający na naruszeniu art. 5 ust. 3 rozporządzenia nr 261/2004 należało uznać za bezzasadny.

W celu zwolnienia się z wypłaty rekompensaty pozwany ma obowiązek wykazania nie tylko tego, że opóźnienie lotu zostało spowodowane zaistnieniem nadzwyczajnych okoliczności, ale również wykazanie tego, że opóźnienia nie można było uniknąć pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków. W ocenie Sądu Okręgowego pozwany przewoźnik wykazał, iż nie mógł podjąć żadnych działań zaradczych bowiem w w/w okresie nie tylko lot pozwanej został uziemiony, ale również samoloty innych linii lotniczych oczekiwały na ustąpienie mgły, tym samym pozwany nie miał możliwości zapewnienia lotu zastępczego. Z uwagi na odległość pomiędzy dwoma lotniskami wynoszącą 2 010 km, niecelowym byłoby zapewnienie komunikacji zastępczej w postaci transportu drogowego.

Mając na uwadze całokształt przedstawionych wyżej okoliczności, Sąd Okręgowy przyjął, że strona pozwana wykazała istnienie przesłanek do wyłączenia jej odpowiedzialności wynikającej z regulacji zawartych w Rozporządzeniu WE 261/2004 i w związku z tym powództwo podlegało oddaleniu w całości jako całkowicie niezasadne.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok i powództwo oddalił. O kosztach postępowania za obie instancje orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Na koszty poniesione przez pozwanego złożyły się: w I instancji - wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 900 zł ustalone na podstawie § 2 pkt 3 w zw. § 3 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie; zaś w II instancji – opłata od apelacji w kwocie 60 zł oraz wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 450 zł ustalone na podstawie § 2 pkt 3 w zw. § 3 ust. 2 w zw. § 10 ust. 1 pkt 1) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.